Finnish Business & Society (FIBS) ry:n lausunto eduskunnan tulevaisuusvaliokunnalle koskien

Valtioneuvoston selontekoa kestävän kehityksen globaalista toimintaohjelmasta Agenda2030:sta Kohti hiilineutraalia hyvinvointiyhteiskuntaa

Mielestämme selonteko antaa hyvän tilannekuvan ja pohjan konkreettisille jatkotoimille kestävän kehityksen tavoitteiden edistämiseksi Agenda2030 -ohjelman avulla. Koska Agenda2030:n tavoitteet ovat huomattavan laajoja ja toteutus on hidastunut koronapandemian takia koko maailmassa, uskomme, että selonteossa esitetyt hallituksen linjaukset jatkuvan oppimisen, vuorovaikutuksen ja tietopohjaisen päätöksenteon lisäämisestä sekä elvytysvarojen kestävyyttä tukevasta käytöstä ovat kriittisiä toimintaohjelman toteuttamiseksi ja Suomen edelläkävijyyden varmistamiseksi.

Pidämme seuraavia selonteon näkökulmia jatkon kannalta erityisen tärkeinä:

1. Agenda2030 on sisällöiltään ja vaikuttavuuden aikajänteiltään niin laaja, että tavoite 17 mukainen yhteistyö ja kumppanuudet ovat kriittisen tärkeä. Tavoitteiden laajuuden, niiden systeemisyyden ja kompleksisuuden takia haluamme painottaa erityisesti julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin rakentavaa ja tiivistä yhteistyötä, jonka fasilitoinnissa hallituksella ja valtiovallalla on aivan keskeinen rooli.

2. Pohjoismainen hyvinvointimallimme on vahva pohja em. tavoitteiden toteuttamisessa ja eriarvoisuuden vähentämisessä, mutta Agenda2030 tavoitteiden toteutuminen edellyttää paljon nykyistä tiiviimpää yhteistyötä eri sektoreiden ja toimialojen välillä. Onnistuessaan tämä yhteistyö tulee olemaan inspiroiva esimerkki muille samojen haasteiden kanssa painiville yhteiskunnille. Uskomme, että tiiviimpi Pohjoismainen yhteistyö auttaa käytännön toimintamallien kehittämisessä ja tahtotila rakentaa koko Pohjolasta kestävän kehityksen globaali edelläkävijä on myös Suomen kannalta kiinnostava.

3. Selonteossa on painotettu tasapainoisemman mittariston käyttämistä nykyisen taloudellisia mittareita korostavassa päätöksenteon valmistelussa. Kannatamme ajatusta ekologisen, sosiaalisen ja taloudellisen kehityksen mittareiden käytöstä, se on Agenda2030 tavoitteiden toteutumisen seurannan kannalta välttämätöntä. Yrityksissä tästä ns. kolmoistilinpäätöksestä on jo pitkä kokemus ja kannustamme globaalisti yhteismitallisten arviointitapojen edelleenkehittämiseen.

4. Suomalaisyritykset ovat jo monella mittarilla yritysvastuun edelläkävijöitä maailmassa. Selonteossa on jo otettu varsin hyvin huomioon yritysten keskeinen rooli skaalattavien ja uusien innovatiivisten ratkaisujen kannalta. Yksityinen sektori on kuitenkin erittäin heterogeeninen sekä yritysten koon, vastuullisuustavoitteiden että rahoitusmallien suhteen. Agenda2030 toteuttamiseksi toivoisimme valtiovallalta entistä enemmän mekanismeja yritysten välisen yhteistyön tukemiseen. Business Finlandin tuore veturiyritysten ekosysteemihanke on näistä hyvä esimerkki.

5. Rahoitus on olennainen osa Agenda2030:n toteuttamisen seuraavia askelia. Samaan aikaan toteutettavilla EU-taksonomialla ja kestävän rahoituksen asetuksilla on kunnianhimoiset tavoitteet muuttaa rahoitusmarkkinoita kestävämmiksi ja ilmastonmuutoksen hillitsemisen toimia tukeviksi. Asetusten todelliset vaikutukset riippuvat pitkälti siitä, miten yritykset alkavat käyttää taksonomiaa ja vertailuarvojen hallinnoijat julkaista vähähiilisiä vertailuarvoja. Systemaattinen seuranta ja arviointi ovat kriittisen tärkeitä myös Agenda2030:n toteutumisen näkökulmasta. Vaikkakin taksonomiassa ja julkisessa keskustelussa painotetaan monesti ympäristötavoitteita, yritykset ovat sitoutuneita myös sosiaaliseen kestävyyteen, hyvään hallintoon ja kansainvälisten sopimusten huolellisuusvelvoitteisiin. Pidämme tätä kokonaisvaltaista

ajattelua yritysten vastuullisuuden ja kestävän kehityksen kannalta erittäin tärkeänä tämän selonteon pohjalta tehtäviä jatkotoimia suunniteltaessa.

Lopuksi, olemme erittäin iloisia pitkäjänteisyyden, johdonmukaisuuden ja globaalien kumppanuuksien sekä omistajuuden ja osallisuuden huomioimisesta politiikkaperiaatteissa. Olemme omalta osaltamme erittäin kiinnostuneita ja sitoutuneita auttamaan ja tukemaan seuraavien askelin määrittelyssä Suomen ja Pohjoismaiden tasolla.

Kimmo J. Lipponen

toimitusjohtaja

FIBS – Parempia yrityksiä yhdessä

Eteläranta 10, 00130 Helsinki